

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 21178/2024
30.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Драгане Бољевић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца Јавног комуналног предузећа „Топлана – Шабац“ из Шапца, чији је пуномоћник Јелена Јекић, адвокат из ..., против тужене АА из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Шапцу Гж 2742/23 од 10.07.2024. године, у седници одржаној 30.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Шапцу Гж 2742/23 од 10.07.2024. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Шапцу Гж 2742/23 од 10.07.2024. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Шапцу П 8136/21 од 25.05.2023. године у усвајајућем делу о главној ствари и парничним трошковима.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу надокнади трошкове ревизијског поступка од 33.121,20 динара, у року од осам дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу П 8136/21 од 25.05.2023. године, ставом првим изреке, одржано је на снази решење о извршењу јавног извршитеља Мирка Ратковића из ... ИИвк 443/20 од 23.10.2020. године за дуг у периоду од 08.10.2019. године до 30.06.2020. године (погрешно означено 30.06.2019. године) у износу од 28.105,51 динара са законском затезном каматом од 23.10.2020. године до исплате, као и за сразмерне трошкове извршног поступка од 4.200,00 динара. У преосталом делу решење је укинато и приговор тужене у односу на досуђени део одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу осим трошкова извршног поступка досуђених у ставу првом изреке, надокнади трошкове парничног поступка од 24.024,24 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка преко досуђеног износа у ставу другом изреке до траженог износа од 33.024,24 динара.

Пресудом Вишег суда у Шапцу Гж 2742/23 од 10.07.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у обавезујућем делу става првог изреке на тај начин што је укинута решење о извршењу јавног извршитеља Мирка Ратковића из ... број ИИВк 443/20 од 23.10.2020. године за дуг у периоду од 08.10.2019. године до 30.06.2020. године (погрешно означено 30.06.2019. године) у износу од 28.105,51 динара са законском затезном каматом од 23.10.2020. године до исплате, као и за сразмерне трошкове извршног поступка од 4.200,00 динара, а приговор тужене у том делу усвојен. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у другом ставу изреке, тако што је одређено да свака странка сноси своје трошкове.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је, на основу члана 404. ЗПП благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу одредби члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 10/23), ревизијски суд је оценио да је ревизија дозвољена, због потребе уједначавања судске праксе.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена је 01.07.2016. године наследила стан у Шапцу, на адреси Кнеза Милоша број 4. Септембра месеца исте године скинула је грејна тела и заврнула вентиле на систему даљинског грејања, што су запослени тужиоца записнички констатовали. Дописом од 30.09.2016. године тужилац је обавестио тужену да до следеће грејне сезоне искључење мора бити спроведено на прописани начин блиндирањем цеви. Тужена по налогу тужиоца није поступила, нити је накнаду за топлотну енергију плаћала, иако су јој испостављани рачуни. Од тог времена, тужилац у својој евиденцији води стан тужене као искљученог потрошача и задужује тужену за фиксни део накнаде, која за спорни период од 08.10.2019. године до 30.06.2020. године износи 28.105,51 динара.

Полазећи од наведеног утврђења, првостепени суд налази да је решење о извршењу законито и правилно, у смислу одредби члана 361.а Закона о енергетици, члана 43. Одлуке о условима и начину производње, дистрибуције и снабдевања топлотном енергијом („Службени лист Града Шапца“ број 11/19 и 5/20) и члана 5. Одлуке о искључењу и накнадном укључењу грејног простора од 16.02.2007. године, које материјално право је важило у време када је тужена неовлашћено искључила грејање. По наведеним одредбама, фиксни део се обрачунава у ситуацији када испорука топлотне енергије није трајно обустављена, а то се има сматрати у конкретном случају пошто тужена није у складу са наведеним одредбама цеви исекла и заварила, нити је поднела тужиоцу захтев за искључење са система даљинског грејања.

Другостепени суд не прихвата примену материјалног права на којој је заснована првостепена пресуда, исказујући становиште да тужена не може да плаћа накнаду за услугу која није извршена, пошто је то супротно начелу једнаке вредности давања из члана 15. Закона о облигационим односима. Радници тужиоца могу увек да провере да ли се тужена самовласно прикључила на систем грејања тужиоца, а тужена по сада важећим прописима нема могућност да се искључи са система грејања, јер јој је за то потребна сагласност свих станара у згради, коју не може добити. Осим тога, тужена је оспорила постављени тужбени захтев, па када изричито није учинила неспорном висину потраживања на тужиоцу је био терет доказивања чињенице висине накнаде предлагањем вештака одговарајуће струке.

По становишту Врховног суда, примена материјалног права од стране другостепеног суда не може се прихватити, имајући у виду несумњиво утврђење да је искључење са система даљинског грејања било противправно, да тужена није предузела активне радње како би добила статус искљученог корисника, а да према сада важећим прописима, овакав статус не може добити.

Према Закону о комуналним делатностима („Службени гласник РС“ бр. 88/11, 104/16 и 95/18), комуналне делатности су делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем (члан 2. став 1.); комуналне делатности су, између осталог, производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом (члан 2. став 3. тачка 3.); јединица локалне самоуправе, у складу са овим законом, обезбеђује организационе, материјалне и друге услове за изградњу, одржавање и функционисање комуналних објеката и за техничко и технолошко јединство система и уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и њихов развој (члан 4. став 1.); комуналну делатност могу обављати јавно предузеће, привредно друштво, предузетник или други привредни субјект (члан 5); корисник комуналне услуге у обавези је да користи комуналну услугу на начин којим се: 1) не ометају други корисници и не угрожава животна средина; 2) не угрожавају објекти и опрема, који су у функцији обављања одређене комуналне делатности (члан 18.).

Имајући у виду наведену законску регулативу, Град Шабац је донео одлуке којима је предвиђена могућност искључења са система даљинског грејања и прописује поступак, које тужена 2016. године, а ни касније није испоштовала. Сада прописану сагласност станара у згради у којој живи за искључење не може добити. Чињеница да тужена са тужиоцем није закључила уговор о испоруци топлотне енергије након смрти оца не ослобађа је обавезе плаћања фиксне накнаде за стан чији је власник, пошто је у овом стану тужилац испоручивао топлотну енергију пре него што је то тужена самовласно онемогућила.

Првостепени суд је правилно утврдио и висину основаног потраживања тужиоца, засновану на финансијским картицама тужиоца које су веродостојне исправе, а чију садржину конкретизованим примедбама тужена није довела у сумњу.

Произилази да се тужена не може ослободити обавезе плаћања фиксног дела накнаде као власник стана у вишестамбеној згради, за коју топлотну енергију испоручује тужилац, па је на основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

На основу одредби чланова 165. став 2, 154. и 163. ставови 1. и 2. ЗПП одлучено је о трошковима ревизијског поступка. Тужиоцу су досуђени као оправдани опредељени трошкови од укупно 33.121,20 динара, које чине награда за састав ревизије од 18.000,00 динара, те судске таксе на ревизију од 6.048,48 динара и пресуду овог суда од 9.072,72 динара.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**